

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2021, în cauza penală în privința inculpatului

Uzun Vitali xxx, născut la xxx, originar din xxx și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.07.2018 – 11.01.2021;

Instanța de apel: 10.08.2021 – 11.11.2021;

Instanța de recurs: 13.01.2022 – 24.05.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 11 ianuarie 2021, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Uzun Vitali a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 10 000 lei.

2. *Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că*, Uzun Vitali, prin înțelegere prealabilă cu Roman Ivan, Alexei Alexei și Sorina Leonid, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în scop de profit, folosind situația de serviciu a lui Alexei Alexei, care activa în calitate de vânzător-consultant în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Pro-Tomval” (în continuare SRL „Pro-Tomval”) în cadrul oficiului din str. Constantin Negruzzi nr.2/4 din mun. Chișinău, informând-o pe Sorina Leonid despre necesitatea prezentării copiilor actelor de identitate ale persoanelor fizice, a primit de la aceasta o copie a buletinului de identitate al lui Alexandru Postica, locuitor al raionului Anenii Noi, satul. Hîrbovățul Nou, pe care la 14 octombrie 2016, a transmis-o lui Alexei Burunsus, care a perfectat din numele lui Postica Alexandru contractul de prestare servicii publice de comunicații electronice mobile celulare cu SRL „Pro-Tomval” privind procurarea telefonului mobil de model „Huawei P8 Lite”, IMEI xxx, cu numărul de telefon xxx, cu prețul de 4 299 lei, cu achitarea în rate lunare a câte 365 lei, prin ce a cauzat companiei Întreprinderii Mixte „Orange Moldova” Societate pe Acțiuni (în continuare ÎM „Orange Moldova” SA) prejudiciu material considerabil, în sumă de 4 299 (patru mii două sute nouăzeci și nouă) lei.

Acțiunile inculpatului Uzun Vitali au fost calificate conform rechizitoriului, în baza art.190 alin.(2) lit. b), c) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere săvârșită în proporții mari.

Prin ordonanța de punere sub învinuire din 23 octombrie 2018, s-a dispus a pune pe Uzun Vitali sub învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

Prima instanță, fără a ține cont de ordonanța de punere sub învinuire din 23 octombrie 2018, a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, individualizată prin „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșită de două sau mai multe persoane”.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Uzun Vitali recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.70 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale acuzarea a invocat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului nu a luat în considerație faptul că inculpatul este anterior judecat prin sentința Judecătorei Căușeni din 08.10.2015 în baza art.362 alin.(1) Cod penal, continuându-și astfel activitatea sa infracțională.

Mai mult, evidențiază comportamentul inculpatului care, după săvârșirea infracțiunii, în ședința de judecată a înaintat cerere de examinare a cauzei în procedura art.364¹ Cod de procedură penală, a dat declarații, a solicitat timp pentru a încheia o eventuală tranzacție de împăcare, însă, știind cu certitudine data și ora ședinței viitoare, nu s-a prezentat în instanța de judecată ca ulterior să fie anunțat în căutare deoarece se eschivează de la prezentarea în instanța de judecată.

La stabilirea pedepsei inculpatului prima instanță nu a luat în considerație faptul că conform art.183 alin.(1) Cod de executare, amenda se achită de către condamnat în mod benevol în termen de 30 de zile lucrătoare de la data stabilirii ei. Astfel, inculpatul nu va avea posibilitatea achitării amenzii, deoarece este anunțat în căutare.

Procurorul a conchis că, realizarea scopului pedepsei penale inclusive prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnatului precum și restabilirea echității sociale va fi posibilă doar cu izolarea acestuia de mediul normal de viață și scopul pedepsei stabilit în art.61 alin.(2) poate fi atins numai cu aplicarea față de inculpat a unei pedepse privative de libertate. Or, stabilindu-i-se pedeapsa cu amenda există un risc sporit ca inculpatul să ajungă la comiterea de noi infracțiuni, faptul dat deja l-a demonstrat, fiind anterior condamnat. Corectarea și reeducarea inculpatului Uzun Vitali poate fi atinsă numai prin aplicarea în privința lui a unei sancțiuni sub formă de închisoare cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2021, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea

unei noi hotărâri în această parte, prin care lui Uzun vitali recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, ia fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții de răspundere pe un termen de 2 ani.

Conform art.90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată cu stabilirea termenului de probațiune de 3 ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, pe parcursul examinării cauzei la etapa apelului a întreprins toate măsurile de asigurare a prezenței inculpatului în ședința de judecată. Astfel, inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în ședința de judecată a primei instanțe cât și a Curții de Apel, fiind imposibil de stabilit locul aflării acestuia, ultimul a fost anunțat în căutare de către IP Centru și pornit dosarul de căutare nr. 2020010295. În această situație, neprezentarea îi este imputabilă inculpatului, astfel încât nu se atestă încălcarea principiului contradictorialității și dreptului la un proces echitabil.

Reieșind din circumstanțele constatate, instanța de apel a dispus judecarea apelului în lipsa inculpatului, luând în considerație că fiind întreprinse toate măsurile legale de a asigura prezența inculpatului la judecarea apelului, având în vedere în acest sens jurisprudența Curții Supreme de Justiție și jurisprudența Curții Europene pe cauze concrete cu privire la respectarea dreptului părților la un proces echitabil, locul aflării lui Uzun Vitali a fost imposibil de stabilit.

În contextul celor enunțate, prin prisma art.321 Cod de procedură penală, instanța conchide că Uzun Vitali a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței, prin neprezentarea în ședința instanței de apel.

Reieșind din materialele cauzei, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit că, Uzun Vitali este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal. Instanța de apel a reținut că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de acesta, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Reieșind din motivele invocate în apel, instanța de apel a reținut că, apelantul este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului însă, nu este de acord cu pedeapsa stabilită.

4.2. La stabilirea și individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, instanța de apel, având în vedere argumentele invocate în apelul declarat în coraport cu circumstanțele constatate reține că, la stabilirea pedepsei, instanța ține cont de prevederile art.75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. Conform art.16 alin.(4) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave.

Astfel, ținând cont de circumstanțele enunțate, instanța de apel a considerat că, prima instanță eronat a reținut că este posibilă corectarea inculpatului fără izolarea acestuia de societate, or doar condamnarea acestuia la pedeapsă privativă de libertate, ar atinge scopul pedepsei penale stabilite în art.art.2, 61 Cod penal.

Astfel, circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată, determină instanța de apel să conchidă asupra incorectitudinii aplicării pedepsei sub formă de amendă față de Uzun Vitali.

Instanța de apel consideră că, inculpatul poate fi corectat și reeducat doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, care va avea drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului,

precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

La aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75, 76-77 Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, inculpatul comis o infracțiune cu intenție care, conform art.16 Cod penal face parte din categoria celor grave, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza art. 364/1 Cod de procedură penală, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante.

La caz, instanța de apel a reținut că componența de infracțiune prevăzută de art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, la data comiterii infracțiunii, 14 octombrie 2016, prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

În final, instanța de apel a conchis că criteriile generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-au valorificat anume în această ordine, astfel că, Colegiul penal concluzionează oportun de a admite apelul declarat de acuzatorul de stat și lui Uzun Vitali recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, urmează ia fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții de răspundere pe un termen de 2 ani. Iar, conform art.90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată, cu stabilirea termenului de probațiune de 3 ani.

În rest, instanța de apel a concluzionat că sentința primei instanțe este legală și întemeiată, urmând a fi menținută.

5. Procurorul în temeiul prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, contestă cu recurs decizia și solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cerințelor acuzarea invocă argumente similare celor din apel, suplimentar reține că, decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei penale o consideră neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, notează că dispoziția art.90 Cod penal obligă instanța de judecată să indice expres în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, care nici nu este motivat de către instanță, care se limitează doar la enumerarea circumstanțelor care le consideră atenuante.

De asemenea, acuzarea relevă că circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este pedeapsa cu închisoare, această concluzie derivând și din gravitatea faptei comise și de pericolul social al acesteia.

În plus, subliniază că, atât prima instanță cât și cea de apel, nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunilor și după consumarea lor, de personalitatea lui, pronunțând hotărâri neîntemeiate, atât în partea ce ține de termenul pedepsei cu închisoarea cât și în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

Acuzarea constată că, decizia instanței de apel adoptată în prezenta cauză penală, la motivarea stabilirii pedepse contravine prevederilor art.394 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală, or, ea nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei cu suspendarea condiționată a executării.

În contextul celor expuse, acuzarea consideră concluziile instanțelor de fond, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului ca sfiind greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, **inclusiv în afara motivelor invocate**, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit reține că, acuzarea invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate. Conform art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Conform art.10 alin.(1) și (2) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. Potrivit art.385 alin.(1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească).

Mai mult, Colegiul penal lărgit reține că, în cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare. Învinuirea se consideră mai gravă când în învinuire se introduc fapte și episoade adăugătoare, care nu

au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, semne calificative care majorează volumul învinuirii, deși nu modifică estimăția juridică a celor săvârșite. Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3, 23, 39, 41).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, prima instanță (pct. 1., 2. din decizie):

a) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept, imputate inculpatului prin ordonanța de punere sub învinuire din 23 octombrie 2018 (modificare a învinuirii în instanța de judecată), potrivit descriptivului cărei acțiunile ultimului au fost încadrate în baza art.190 alin.(1) Cod penal (vol. 1, f.d.188). Or, prima instanță nu s-a pronunțat sub nici o formă asupra particularităților menționate, inclusiv coroborate cu prevederile art.art.8 și 10 Cod penal;

b) a încălcat dreptul la apărare a inculpatului Uzun Vitali, în rezultatul înaintării a unei noi ordonanțe de punere sub învinuire (ordonanță de modificare a învinuirii), în lipsa acestuia, ulterior inculpatul fiind anunțat în căutare.

Reieșind din înscrisurile la materialele cauzei (cererea scrisă personal de către inculpatul Uzun Vitali din 20.07.2018), este cert faptul că prima instanță a dispus examinarea cauzei în procedură specială în baza probelor administrate în faza de urmărire penale, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală (f.d.182, Vol. I). Ulterior, procurorul a solicitat a anexa la materialele cauzei ordonanța de punere sub învinuire din 23.10.2018, care se regăsește la materialele cauzei, prin care Uzun Vitali este pus sub învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, (f.d.188, Vol. I). Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27.07.2020, inculpatul Uzun Vitali a fost anunțat în căutare, (f.d.212-213, Vol. I). Totodată, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, se constată că inculpatul Uzun Vitali nu s-a prezentat în ședințele de judecată fixate începând cu data de 24.07.2018, (f.d.1-22, vol. II).

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, potrivit art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. În conformitate cu prevederile art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Din textul art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În corespundere cu art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se

pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate (Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

Analizând textul deciziei contestate, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele:

a) instanța de apel nu a reacționat la încălcările admise de către prima instanță, privind încălcarea dreptului la apărare, astfel nu a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală, prin ce a admis o eroare gravă de fapt;

b) instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel, învinuirea adusă inculpatului și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Totodată, instanța de recurs evidențiază că, lipsa motivării cu privire la calificarea acțiunilor inculpatului Uzun Vitali în baza art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, este un viciu admis de către prima instanță și instanța de apel, care echivalează cu nerespectarea art.6§1 CEDO.

În acest context, Colegiul penal lărgit notează că, modalitatea de motivare a soluției instanțelor de fond cu privire la calificarea acțiunilor inculpatului este neclară și contradictorie, pe când potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Din circumstanțele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.art.414, 496-499 Cod de procedură penală, prin ce s-au comis erori de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate,

să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii.

Totodată, din motiv că decizia instanței de apel urmează a fi casată total, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, Colegiul penal lărgit nu se va expune referitor la temeiul de casare prevăzut de pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, invocat de acuzare, instanța de apel urmând să țină cont inclusiv și de argumentele respective.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Uzun Vitali xxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 15 iulie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie